

Kuntaympäristöpalvelut

04.08.2025

195/11.03.01/2025

rakyma 3.9.2025 § 25 liite 7

Ympäristölautakunnan lausunto koskien ylijäämämaiden hyödyntämistä kiinteistöllä 927-428-1-156 Ojala

#### Selvitys ylijäämämaiden hyödyntämisestä

Niko Ahlqvist on toimittanut Vihdin kunnan ympäristövalvontaan selvityksen ylijäämämaiden hyödyntämisestä omistamallaan kiinteistöllä 927-428-1-156 Ojala.

Selvityksen mukaan pellolle kerääntyy vettä, joka aiheuttaa huomattavaa haittaa viljelyn kannalta. Ylijäämämailla pellon pintaa täytetään ja tasataan.

Selvityksen liitteenä on esitetty nykytilanteen kartta (suunnitelma 1, 21.11.2024) ja leikkauskuvat 150-250 A-A, B-B (suunnitelma 2, 21.11.2024).

Selvityksen mukaan täyttöön käytetään puhdasta, pilaantumaton maata Microsoft Datakeskuksen /Destia rakennustyömaalta. Esityksen mukaan sijoitettavien massojen laskennallinen määrä on n. 6 500 m<sup>3</sup> ja täyttöpaksuus noin 50 – 100 cm.

Esitetty toteutusaikataulu on 30.12.2025 saakka.

Selvityksen mukaan lähin talousvesikaivo on 245 m etäisyydellä. Etäisyys pohjavesialueen muodostumisalueen rajalle (Ukinvaha 0192713) on n. 80m.

#### Asian käsittely

Koska samalle peltoaukealle on aiemman selvityksen perusteella sijoitettu 70 000 m<sup>3</sup> ylijäämämaita, on hankkeesta pyydetty ELY-keskuksen arvio hankkeen mahdollisesta YVA-tarpeen arvioinnista.

#### Uudenmaan ELY-keskuksen lausunto ympäristövaikutusten arvioinnin (YVA) tarpeesta

Vihdin kunnan ympäristövalvonta on 2.6.2025 pyytänyt Uudenmaan ELY-keskukselta lausuntoa YVA-menettelyn tarpeen arvioinnista koskien kiinteistöillä 927-428-2-37 Solbacka 1, 927-428-2-36 Vahteristo 2, 927-428-1-49 Solbacka 2, 927-428-1-50 Vahteristo 1 sekä 927-428-1-156 Ojala tapahtuvaa ylijäämämaiden hyödyntämistä pellonparannuksessa.

Kuntaympäristöpalvelut

04.08.2025

195/11.03.01/2025

Lausuntopyyntö koskee Microsoftin Vihdin datakeskuksen rakennustyömaalta peräisin olevaa puhdasta ylijäämämaata, jota hankkeesta vastaava Niko Ahlqvist aikoo sijoittaa kiinteistöille yhteensä 76 500 m<sup>3</sup>. Hankkeen tarkoituksena on nostaa peltoalueen pinnantasoa noin yhden metrin viljelyolosuhteiden parantamiseksi. Peltojen pinta on ajan myötä painunut siten, ettei salaojitus toimi halutulla tavalla. Osalle pelloista on myös ilmoitettu kerääntyvän vettä, mikä aiheuttaa huomattavaa haittaa viljelyn kannalta.

Hanketta on käsitelty Vihdin kunnassa kahdessa eri vaiheessa. Vihdin ympäristövalvonta on 24.9.2024 antanut Niko Ahlqvistille hakemuksesta lausunnon, jonka mukaan noin 70 000 m<sup>3</sup> :n ylijäämämaan sijoittaminen kyseisille kiinteistöille ei edellytä ympäristölupaa. Maa-ainesten hyödyntäminen on todettu suunnitelmalliseksi ja sen tarve todelliseksi, eikä sijoitettavia maa-aineita ole näin ollen luokiteltu jätteeksi. Lausunnossaan ympäristövalvonta on määrännyt, että hanke on toteutettava kolmen vuoden aikana (20.9.2027 mennessä).

Niko Ahlqvist on lisäksi 9.4.2025 hakenut kunnalta erillisellä ilmoituksella lupaa vastaanottaa 6 500 m<sup>3</sup> ylijäämämaata kiinteistölle Ojala 927-428-1-156. Tämä hankkeen osa tehdään hakemuksen mukaan 30.9.2025 mennessä. Täytön suunniteltu paksuus kiinteistöllä on 0,5–1 m.

#### *YVA-menette-lyn ja YVA-yksittäistapauspäätöksen tarve*

Lain ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki; 252/2017) liitteen 1 hankeluettelossa on säädetty ne hanketyypit ja hankkeiden laajuudet, joihin on aina sovellettava YVA-menettelyä. Hankeluettelon kohdan 11 b mukaan YVA-menettelyä edellyttävät jätteiden käsittelylaitokset, joissa muuta kuin vaarallista jätettä sijoitetaan kaatopaikalle, joka on mitoitettu vähintään 50 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle. Kohta tarkoittaa myös maankaatopaikkoja.

Kunnan ympäristövalvonta on lausunnossaan 24.9.2024 todennut, ettei hankealueelle sijoitettava maa-aines ole luokiteltavissa jätteeksi eikä toiminta näin ollen rinnastu maankaatopaikkatoimintaan. Käsiteltävässä hankkeessa sijoitettavan ylijäämämaan kokonaismäärä on noin 123 000 tonnia (76 500 m<sup>3</sup>), joka kolmen vuoden hankeajalla vastaa 41 000 tonnia maa-ainesta vuodessa. Maa-ainesmäärä ei ylitä tai ole lähellä YVA-lain hankeluettelon YVA-menettelyä edellyttävää loppusijoitettavan jätteeksi luokiteltavan maa-aineksen määrää 50 000 tonnia vuodessa. Näin ollen hanke ei maa-aineksen laadun tai määrän osalta edellytä YVA-menettelyä YVA-lain hankeluettelon perusteella.

YVA-lain 3.2 §:n mukaan arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, hankeluettelossa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. ELY-keskus ratkaisee YVA-menettelyn soveltamisen tarpeen YVA-lain 13 §:n mukaisella päätöksellä. Päätöksenteossa ja myös YVA-päätöksen tarvetta arvioitaessa tulee huomioida myös YVA-lain liitteessä 2 mainitut hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne. Huomioitavia tekijöitä ovat mm. hankkeen koko, luonnonympäristön sietokyky alueella sekä aiheutuvien vaikutusten suuruus ja alueellinen laajuus.

Niko Ahlqvistin hankkeessa käytetty ylijäämämaan vuotuinen määrä on selvästi alle YVA-lain hankeluettelossa mainitun kaatopaikan jätteenkäsittämisen määrän. Näin ollen maa-ainesten kuljettamisesta ja sijoittamisesta ei todennäköisesti aiheudu hankeluettelon maankaatopaikkahankkeita vastaavia melu- ja pölyvaikutuksia tai vastaavia kuljetusliikenteen haittoja liikenneturvallisuudelle ja liikenteen sujuvuudelle lähiteillä.

Hankealue on olemassa olevaa peltoa eikä hankkeesta näin ollen aiheudu huomioitavia vaikutuksia lajistolle tai luonnonarvoille. Hankkeen läheisyydessä tai välittömällä vaikutusalueella ei ole luonnonsuojelualueita tai vesistöjä, joille voisi aiheutua haittavaikutuksia maanläjityksen kiintoaines- ja ravinnekuormituksesta. Noin 50 metriä hankekiinteistön Vahteristo 1 rajasta on asuintalon piha-alueella tekolampi. Lammen etäisyys mahdolliseen pellonkorotusalueeseen on kuitenkin niin suuri, ettei sen vedenlaatuun todennäköisesti kohdistu merkittäviä haittoja.

Maanläjitysalue sijaitsee Lautojan (0192705) 1E-luokan pohjavesialueen kaakkoispuolella, pohjavesialueeseen rajautuen. Lautojan vedenotto ja yksi pohjavesivaikutteinen E-luokan lähdekohde sijaitsevat pohjavesialueen keski- ja luoteisosissa niin kaukana hankealueesta, että maanläjityksellä ei ELY-keskuksen arvion mukaan ole niihin vaikutusta. Pellonkorotuksella ei ELY-keskuksen arvion mukaan ole vaikutuksia myöskään alueen pohjaveden virtauskuvaan. Pohjavettä purkautuu hankealueen läheisyydessä olevista lähteistä. Nämä lähteet tulee lähialueiden kaivojen lisäksi huomioida hankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa vedenlaatuhaittojen estämiseksi.

#### *Johtopäätös ja selvilläolovelvollisuus*

ELY-keskus katsoo, ettei kyseiseen Niko Ahlqvistin pellonkorotushankkeeseen ole tarpeen soveltaa YVA-menettelyä tai sitä koskien ei ole tarpeen

Kuntaympäristöpalvelut

04.08.2025

195/11.03.01/2025

tehdä päätöstä YVA-tarpeesta yksittäistapauksessa. Hankkeesta ei sen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne huomioiden ole todennäköisesti mahdollista aiheutua sellaisia ympäristövaikutuksia, että asiaa olisi tarpeellista tarkastella YVA-päätöksellä. Pellonkorotuksessa käytettävä maa-aineksen määrä on perusteltu. Kunnan ympäristövalvonta on todennut, ettei hankkeeseen ole tarpeellista soveltaa ympäristölupamenettelyä.

ELY-keskus muistuttaa, että muusta kuin YVA-lain 3 §:ssä tarkoitettua hankkeesta vastaavan on sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää (YVA-laki 31 §).

#### Ympäristölautakunnan lausunto

Vihdin kunnan ympäristölautakunnalla ei ole tiedossa estettä ilmoituksen mukaisen pilaantumattoman ylijäämämaan hyödyntämiselle pellon korotuksessa kiinteistöllä 927-428-1-156 Ojala, kun toimitaan tehdyn selvityksen mukaisesti.

Selvitysten perusteella voidaan todeta, että kyseinen ylijäämämaan hyödyntäminen on:

- suunnitelmallista
- todelliseen käyttötarpeeseen perustuvaa ja varmaa
- ylijäämää voidaan hyödyntää sellaisenaan ilman muuntamistoimia.

Edellä mainittujen ehtojen täyttyessä ylijäämämaita ei tulkita jätteeksi, eikä toiminta edellytä ympäristölupaa. Toiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle eikä ole tiedossa, että alueella olisi muita esitettyä toimenpideä koskevia rajoituksia.

Ympäristölautakunta painottaa, että työ on toteutettava siten, että liikenteestä ei aiheudu normaalista tieliikenteestä poikkeavia haitallisia päästöjä, kuten pölyä tai melua eikä tien likaantumista.

Vieraslajien leviämisen estämiseen tulee kiinnittää erityisesti huomiota. Lain vieraslajeista (1709/2015) § 5 mukaisesti toimijan on huolehdittava siitä, ettei hänen tuottamassaan, varastomassaan, markkinoille saatamassaan, kuljettamassaan, välittämässään, myymässään tai muuten luovuttamassaan tuotteessa tai aineistossa ole unionin luetteloon kuuluvaa tai kansallisesti merkityksellistä haitallista vieraslajia, joka tuotteen tai aineiston mukana voi levitä toimijan hallinnassa olevan alueen ulkopuolelle. Vieraslajeja ovat mm. komealupiini, kurtturuusu ja espanjansiruetana.

Kuntaympäristöpalvelut

04.08.2025

195/11.03.01/2025

Vastaanotettavista maa-ainekuormista on pidettävä kirjaa ja vastaanottajan on oltava selvillä vastaanottamiensa maa-ainesten määrästä, alkuperästä ja pilaantumattomuudesta. Kirjanpito vastaanotetuista ylijäämämaista ja sen alkuperästä on toimitettava ympäristövalvontaan pyydettyäessä.

Hyödyntäminen on pyrittävä suorittamaan siten, että hyödyntämispaikalle toimitettu maa-aines levitetään mahdollisimman pian kiinteistölle eikä maa-aineksia jouduta tarpeettomasti varastoimaan ennen hyödyntämistä.

Ylijäämämaita ei saa levittää viittä (5) metriä lähemmäs vesistöä, sen osaa tai valtaojaa. Muiden ojen osalta suojaetäisyydeksi on jätettävä vähintään yksi (1) metri. Toiminnasta ei saa aiheutua vesistön pilaantumista, pohjaveden pilaantumisen vaaraa eikä muutakaan välitöntä ympäristön pilaantumista. Toiminnan vaikutuksista vastaa ylijäämämaiden vastaanottaja.

Vihdi kunnan ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti erityisen häiritsevää melua aiheuttavien koneiden ja laitteiden käyttäminen ulkona on kielletty asuin-, potilas- tai majoitushuoneistojen läheisyydessä arkisin maanantaista perjantaihin klo 22.00 - 7.00 välillä sekä viikonloppuisin lauantai- ja sunnuntaihin ja yleisinä juhlapäivinä klo 20.00 - 9.00 välillä (42 §).

Hyötykäytön loputtua kohteelle tehdään lopputarkastus, jossa tarkastetaan, että toteutus vastaa annettua suunnitelmaa. Lopputarkastuksen yhteydessä on myös esitettävä kirjanpito ajetuista massoista (lähtökohde, maan laatu, määrä, sijoituspaikat, tehdyt maaperä analyysit).

Tämä lausunto koskee ainoastaan ilmoituksessa esitettyä ylijäämämaan hyödyntämistä. Mikäli toiminnasta aiheutuu tai uhkaa aiheutua ympäristönsuojelulain 27 §:n tarkoittamia seurauksia, voidaan toimintaan edellyttää ympäristölupaa. Mikäli toiminnasta aiheutuu muuta merkittävää tai välitöntä ympäristön pilaantumista, voi valvontaviranomainen keskeyttää toiminnan, jollei haittaa voida muutoin poistaa tai riittävästi vähentää. Ylijäämämaiden vastaanottajan on selvitettävä itse muilta viranomaisilta mahdollisesti tarvittavien lupien tai ilmoitusten tarve.